

23 – 27 KASIM 1998
ANKARA HILTON OTELİ

**“DİNİ KONULARDA TOPLUMUN AYDINLATILMASI VE
DİNİN FARKLI YORUMLANMASINDAN KAYNAKLANAN
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM YOLLARI”**

**KOMİSYONU
BİLDİRİLERİ**

TELBİĞ ÖZETİ
GÜNÜMÜZ TOPLUMUNDA İMAN PROBLEMİ

Prof. Dr. Süleyman TOPRAK

İnonü Üniversitesi Darende İlähiyat Fakültesi Dekanı

Din insan için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır ve dinin temeli imandır. Din dairesinden iman olmuş oluyor. Bu sebeple, iman konusunda kendimizi sorgulayalım. İmanla ilgili toplumumuzda görülen bazı problemlere parmak basalım, bu problemlerin çözümüne belki böylece katkımız olur düşüncesiyle tabliğimize "Günümüz Toplumunda İman Problemi" konusunu seçtik.

İman, insanın davranışlarını düzenleyen, mü'minin -kanun ve polisin ulaşamadığı noktalarda dahi- kendi kendisini kontrol etmesini sağlayan, onu her türlü yanlış hareket ve davranışlardan koruyan amillerin başında gelir. Çünkü inanan insan daima Allah'ın kontrolündedir; O'nun her şeyi işittiğinin, gördüğünün ve bildiğinin şuurundadır ve daha da önemlisi Allah katında yaptıklarından sorguya çekileceğinin bilincindedir. Ancak imandan beklenen bu neticelerin elde edilebilmesi için önce imanın sağlam, geçerli ve problemsiz olması gerekir. Halbuki zaman zaman şahit olduğumuz, ya da gözlemlediğimiz bazı olaylar günümüz toplumunda imanla ilgili problemlerin, varlığını hatıra getirmektedir.

Bu problemlerden bir kısmına dikkat çekmek için burada takdim etmek istediğim konuyu dört ana başlıkta sunmak istiyorum:

1. Bilgi eksikliği problemi ya da bilgi eksikliğinden kaynaklanan problemler. Bu problem hem inananları ilgilendiriyor, hem de inanma şerefine henüz ulaşamamış olanları. Çünkü bilgi eksikliği, Allah'ı, ahireti, melekleri ve diğer iman esaslarını tam olarak bilemedikleri için Müslümanları problemlili kıldığı gibi, İslâm'dan başka dinlere mensup olan, yahut da hiçbir dine mensup olmadığını söyleyen kişilerin hak dine inanmalarını engelleyen bir problem olarak onların karşısına da çıktığını düşünüyorum.

2. Herşeyi akıl ve duyularla algılama arzusu ve inanç konusunda bunun doğurduğu problemler. Pek çok insanı akıl ve duyuların alanına girmeyen konularda dahi akıl ve duyularla algılayamadığı gerekçesiyle inkara götüren sebeplerin başında bu arzu gelmektedir ve bu da pek çok problemin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

3. Dıştan gelen, yani müslümanlara İslam toplumunun dışından yöneltilen ve onları şüpheye düşürme veya inançlarından uzaklaştırmayı hedefleyen bir takım faaliyetler ve bunların sebep olduğu problemler.

4. Dini kurallardan uzak, sorumsuz ve kayıtsız yaşama arzusu. Bazı insanların, her türlü behimi arzusunu, zevkini tatmine yönelik yaşantı tarzını seçmeleri ve bunu tercih etmelerinden dolayı da bu yaşayışlarına engel olur, yahut kendilerini en azından suçluluk psikolojisi içerisine sokar diye dine karşı kayıtsız kalmaları veya dine karşı cephe almaları tarzında ortaya çıkan problem.

Çok geniş bir alanı kapsayan ve belki de her birisi bir tebliğ konusu olabilecek boyutta olan bu dört ana başlık

altında sadece problemleri dile getirmek, çözümlenmeye yönelik tekliflerin üretilmesine yardımcı olmak maksadıyla bunlar üzerinde düşünmeyi temin etmek hedeflenmektedir. Bilhassa inananların inanç konusundaki bilgi eksikliklerini gidermeleri için belki üzerlerine düşen vazifeleri idrak etmelerine yarayacak bir çerçeve çizmek için bu konuyu gündeme getirdiğimi belirtmek istiyorum.

Bilerek inanmak bütün inanç esaslarında büyük önem arzeder. Çünkü bilmeden inanıldığı zaman o inanç herhangi bir aksi fikir karşısında en azından şekke dönüşür, şüpheyeye dönüşür, sarsıntıya uğrar. Herkes böyle diyordu, ben de dedim, herkes böyle yapıyordu ben de yaptım tarzında taklit yoluyla meydana gelen bir inanç, herkes başka türlü inanınca başka şekle de dönüşebilir.

Yukarıda sıralanan diğer konular da orada belirtilen çerçeve ele alınmaya çalışılacaktır. II. Din Şurası'nın başarılı ve faydalı olması dileğiyle saygılar sunuyorum.